

Mál nr. 146/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Heiti vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot dags. 21. apríl 2023, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 24. maí 2023, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi verið á leið til vinnu sinna í húsnæði X að morgni hinn 17. mars 2020 þegar hún féll fyrir utan inngang starfsmanna. Í tjónstilkynningum til Vinnueftirlits dags. 22. desember 2021 er atvikum þannig lýst að hált hafi verið við inngang og M hafi dottið á hnén og borið hendur fyrir sig. Hún hafi síðar um morguninn farið heim úr vinnu en ekki leitað til læknis vegna covid-19 ástandsins. Í tilkynningu um tjónsatvikið til Sjúkratrygginga Íslands dags. 22. desember 2021 er atvikum þannig lýst að M hafi átt örfá skref eftir að inngangi þegar hún rann á hálkubletti og kastaðist fram fyrir sig.

M telur X bera skaðabótaábyrgð á afleiðingum líkamstjóns hennar. M bendir á að vanrækt hafi verið að tilkynna um slys hennar til Vinnueftirlitsins en X hafi borið skylda til þess skv. 79. gr. laga nr. 46/1980. Ekki hafi því verið framkvæmd rannsókn á aðstæðum eða öðrum atvikum og verði X að bera hallann af því sem slík rannsókn kynni að hafa leitt í ljós, sbr. dómur Hæstaréttar í máli nr. 198/2006. Einnig vísar M til þess að X sæti strangara mati á saknæmi þar vegna þeirrar starfsemi sem sé á vegum X í húsnæði því sem M sótti vinnu í. Vísar M í því skyni til fræðirita þar sem fjallað er um skaðabótaábyrgð fasteignareigenda og dóma Hæstaréttar, m.a. í málum nr. 385/2003, 251/2005 og 633/2014. M telur að starfsmenn X hafi sýnt saknæma háttsemi með því að hafa ekki sandað eða saltað við þann inngang sem M gekk um þegar hún féll í hálku, um hafi verið að ræða inngang sem M bar að ganga um og í tilkynningu X til Vinnueftirlitsins hafi komið fram að mjög hált hafi verið við innganginn. Einnig vísar M til þess að annar starfsmaður X hafi runnið í hálku við sama inngang nokkru áður. Þrátt fyrir þetta hafi X ekki gert frekari ráðstafanir til að koma í veg fyrir hættu við innganginn. Einnig vísar M til þess að skýringar X á því að húsvörður X og fyrirtæki sem X eigi viðskipti sjái um hálkuvarnir dugi ekki og sérstaklega mótmælir M þeim skýringum að húsvörður hafi ekki getað gert ráðstafanir áður en M mætti til vinnu kl. 8.30 að morgni. M vísar til þess að X stefni starfsfólki sínu til vinnu á tiltekinn stað á tilteknum tíma og beri X því að gera fullnægjandi ráðstafanir í samræmi við það. Skýringar V á því að húsvörður geti ekki brugðist við milli kl. 8 og 8.30 við aðstæðum sem þeim sem uppi voru þegar M slasaðist dugi ekki. Einnig bendir M á að ekki dugi að vísa til þess að einhver hafi verið ráðinn til að sinna því hlutverki á vinnustað að gera öryggisráðstafanir heldur verði að líta til þess hvort hann hafi gert það í raun. Loks þurfi að horfa til þess að ríkar skyldur verði að gera til X þar sem búast mátti við umferð gangandi fólks á þessari leið sem M gekk um. Vísar er auk þessa til ákvæða í lögum nr. 46/1980 um skyldur atvinnurekanda, t.d. 13. og 42. gr. laganna auk reglugerðar um húsnæði vinnustaða nr. 581/1995.

V hefur hafnað bótaskyldu vegna líkamstjóns M og telur engan ágreining um tildrög slyss hennar, þ.e. að M hafi dottið fyrir utan einn af inngöngum í húsnæði X hinn 17. mars 2020 í kringum kl. 8.30. V vísar til þess að hafa fengið læknisvottorð sem hafi gefið til kynna óvinnufærni M vegna annars slyss en hinn 14. maí 2020 hafi loks borist læknisvottorð þar sem ástæða óvinnufærni sé vegna vinnuslyss. V telur að X hafi ekki haft tilefni til að tilkynna um slys M til Vinnueftirlitsins strax þar sem X hafi ekki haft nægar upplýsingar um ástæður forfalla hennar til vinnu. Einnig bendir V á að Vinnueftirlitið hefði ekki rannsakað hvort X hafi fullnægt skyldu sinni hvað hálkuvarnir varðar í því veðri sem hafi verið í kringum slysdag og verði það ekki metið X til sakar að hafa ekki tilkynnt um aðstæður samdægurs. V vísar auk þessa til þess að hefðbundnar hálkuvarnir við húsnæði X sé í höndum húsvarðar X og þjónustuaðila sem sé utanaðkomandi fyrirtæki. V vísar til þess að slys M hafi átt sér stað um 30 mínútum eftir að hefðbundinn vinnudagur húsvarðar hefjist og hafi verið ómögulegt að tryggja hálkuvarnir við vinnustaðinn á þeim stutta tíma. V telur að starfsmenn X geti ekki gengið út frá því að allir inngangar séu hálkulausir auk þess sem veðuraðstæður hafi verið með þeim hætti í mars 2020 að aðstæður hafi

getað breyst snögglega. Einnig vísar V til þess að skv. yfirliti yfir keypta þjónustu X vegna hálkuvana hafi utanaðkomandi þjónustuaðili komið og sinn slíku hinn 17. mars 2020. Einnig vísar V til þess að M hafi unnið í húsnæði X í um 11 ár og þekki aðstæður vel, hún hafi því einnig vitað að tveir aðalinngangar húsnæðis séu þannig að hitalagnir séu í steypu við þá. Veðurfar hafi einnig verið með þeim hætti þennan dag og dagana fyrir að M hefði átt að gæta varúðar. V vísar til þess að dómar Hæstaréttar sem M vísi til eigi ekki við aðstæður í máli M og vísar sjálft til bæði héraðsdóma og dóms Hæstaréttar í máli nr. 41/2003 máli sínu til stuðnings.

Álit.

Af gögnum málsins má ráða að óumdeilt sé að M hafi fallið í hálku við einn af nokkrum inngöngum inn í húsnæði X þar sem M stundar vinnu. Við mat á sönnun atvika verður annars vegar að líta til þess að ekki liggur með skýrum hætti fyrir að X hafi verið upplýst strax um að M hafi orðið óvinnufær vegna þess að hún féll fyrir utan húsnæði X í greint sinn. Verður því ekki lagt til grundvallar að X hafi vanrækt tilkynningarskyldu til Vinnueftirlitsins skv. 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980. Auk þess verður ekki séð að ágreiningur sé um tjónsatvikið sem slíkt, þ.e. að M hafi fallið í hálku.

Ágreiningur málsins lýtur fyrst og fremst að því hvort starfsmenn X hafi gert fullnægjandi ráðstafanir fyrir kl. 8.30 að morgni hins 17. mars 2020 varðandi gönguleiðir þær sem leiða að húsnæði X. Verður við það að hafa í huga að vetrarveður á Íslandi getur verið með þeim hætti að aðstæður breytast hratt og ekki liggur fyrir m.v. fyrirbyggjandi sönnunargögn að sérstakar ráðstafanir af hálfu X fyrir slys M hefðu komið í veg fyrir fall M. Ekki verður lögð sú skylda á X að leið að öllum inngöngum inn í húsnæði X séu þannig að engin hálka sé nokkurs staðar og verður það ekki lagt til grundvallar við sakarmat. Ekki liggur fyrir að nokkur hafi gert athugasemdir við aðstæður umræddan morgun, ekki liggur fyrir lýsing á aðstæðum frá nokkrum öðrum sem gekk um sama svæði og M auk þess sem ekki liggur fyrir að önnur slys hafi orðið sama dag. Verður því ekki talið nægilega sannað að aðstæður hafi verið með þeim hætti að X beri skaðabótaábyrgð á slysi M hinn 17. mars 2020 heldur verði það rakið til óhappatilviks. Greiðast því ekki bætur úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs X hjá V.

Reykjavík, 20. júní 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir